

Závery a odporúčania z Analýzy územného obvodu Košice z hľadiska možných mimoriadnych udalostí

a) odporúčania pre vypracovanie plánov ochrany obyvateľstva

Plán ochrany obyvateľstva je súbor dokumentov v oblasti varovania obyvateľstva, vyrozumienia osôb, kolektívnej ochrany a individuálnej ochrany obyvateľstva, ktorý obsahuje úlohy, opatrenia a postupy na zabezpečenie ochrany života zdravia a majetku po vzniku mimoriadnych udalostí. Vo svojej podstate vychádza zo záverov „Analýzy územia z hľadiska možného vzniku mimoriadnych udalostí“. Závery analýzy určujú akým druhom mimoriadnej udalosti je hodnotené územie ohrozované a tým aj človek nachádzajúci sa na tomto území.

V analýze územia obvodu Košice z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí sú uvedené údaje o zdrojoch ohrozenia, ktoré tvoria podklad a určujú rozsah na vypracovanie „Plánu ochrany obyvateľstva na území obvodu Košice“.

„Plány ochrany“ sú povinné spracovať všetky subjekty štátnej správy (OÚ), samosprávy (obce), právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelia ktoré sú povinné plniť úlohy podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva a podľa vykonávacích vyhlášok k tomuto zákonu ako aj podľa ďalších všeobecne platných právnych noriem, ktoré ukladajú povinnosti uvedeným subjektom na úseku ochrany pred povodňami a možného ohrozenia v prípade porušenia hrádze vodnej stavby, závažnými priemyselnými haváriami a ďalšími ohrozeniami vyplývajúcimi zo záverov analýzy.

PLÁN OCHRANY OBYVATEĽSTVA TVORÍ SÚBOR DOKUMENTOV A POZOSTÁVA Z TÝCHTO PARCIÁLNYCH PLÁNOV:

- **„PLÁN VAROVANIA OBYVATEĽSTVA“ PO VZNIKU MIMORIADNYCH UDALOSTÍ A VYHLÁSENÍ KRÍZOVÝCH STAVOV.**
- **„PLÁN VYROZUMENIA ORGÁNOV, ORGANIZÁCIÍ A URČENÝCH OSÔB“ PO VZNIKU MIMORIADNYCH UDALOSTÍ A VYHLÁSENÍ KRÍZOVÝCH STAVOV.**
- **„PROTIRADIČNÉ, PROTICHEMICKÉ A PROTIBIOLOGICKÉ OPATRENIA“.**
- **„PLÁN EVAKUÁCIE“ OSÔB, ZVIERAT A VECÍ PO VZNIKU MIMORIADNYCH UDALOSTÍ, KTORÝCH NÁSLEDKY A ÚČINKY BUDÚ ČASOVO OBMEDZOVAŤ ICH POBYT NA OHROZENOM ÚZEMÍ.**
- **„PLÁN UKRYTIA OBYVATEĽSTVA“.**
- **„PLÁN OCHRANY POD VODNOU STAVBOU“.**
- **„POVODŇOVÝ PLÁN ZÁCHRANNÝCH PRÁC“.**
- **„PLÁN ZABEZPEČENIA OBYVATEĽSTVA PIO“ – HOSPODÁRENIE S MATERIÁLOM CIVILNEJ OCHRANY.**
- **„PLÁN RIADENIA ZÁCHRANNÝCH PRÁC A DOKUMENTÁCIA JEDNOTIEK CIVILNEJ OCHRANY“ PRE POTREBU ÚZEMIA.**
- **„PLÁN PRÍPRAVY NA CIVILNÚ OCHRANU“**

b) odporúčania na prijímanie preventívnych opatrení na ochranu a zníženie rizík ohrozenia mimoriadnymi udalosťami

Následky mimoriadnych udalostí akéhokoľvek pôvodu sú vo väčšine prípadov zničujúce, preto snahou ľudí je predchádzať ich vzniku a znižovať, resp. eliminovať rozsah ich následkov prijímaním preventívnych opatrení. Medzi preventívne opatrenia zaraďujeme aj vypracovanie postupov a metód, ktorých účelom je chrániť život a zdravie človeka, hospodárstvo a v neposlednom rade aj životné prostredie po vzniku mimoriadnej udalosti alebo pri hrozbe jej vzniku.

Po posúdení súhrnu rizikových faktorov, ktoré sú sústredené na území obvodu Košice, možno ho charakterizovať ako „územie v súčasnom stave potenciálne silne ohrozované“. Riziká vyplývajú najmä z intenzívnej priemyselnej činnosti v obvode a tiež z veľkej zaťažnosti dopravných trás a dopravných uzlov. V neposlednom rade je územie obvodu Košice často skúšané aj živelnými pohromami veľkého rozsahu.

Ako vyplýva z predchádzajúceho textu na území obvodu Košice pôsobí značné množstvo faktorov prírodných ale aj spôsobených ľudskou činnosťou, ktoré môžu byť príčinou mimoriadnej udalostí veľkého rozsahu.

U rizík, ktoré vytvoril svojou činnosťou človek, je možnosť znižovať stupeň ich nebezpečnosti preventívnymi opatreniami medzi ktoré patri najmä:

- **VYKONANIE DÔSLEDNEJ ANALÝZY MOŽNOSTI OHROZENIA OBJEKTOV A ICH OKOLIA TECHNOLOGIOU VÝROBY A SKLADOVANIA NEBEZPEČNÝCH LÁTOK**
- **ZABEZPEČENIE EKOLOGIZÁCIE VÝROBNÝCH A TECHNOLOGICKÝCH PROCESOV**
- **MINIMALIZOVANIE RIZIKOVOSTI TECHNOLOGIÍ**
- **MINIMALIZOVANIE NÁSLEDKOV MOŽNEJ HAVÁRIE**
- **VYKONANIE DÔSLEDNEJ PRÍPRAVY VŠETKÝCH ZAJAČOVANÝCH A ZABEZPEČIŤ ZBER INFORMÁCIÍ O MOŽNÝCH ZDROJOCH OHROZENIA**
- **ZABEZPEČENIE TECHNICKEJ A INFORMAČNEJ PRIPRAVENOSTI SÍL A PROSTRIEDKOV SYSTÉMU VAROVANIA A VYROZUMENIA**
- **ZABEZPEČENÍM TECHNICKEJ PRIPRAVENOSTI SÍL A PROSTRIEDKOV NA RÝCHLU LOKALIZÁCIU A LIKVIDÁCIU NÁSLEDKOV MOŽNEJ MIMORIADNEJ UDALOSTI**

Prijatie preventívnych opatrení je závislé na druhu a rozsahu ohrozenia. V obvode Košice je potrebné prijať najmä tieto:

- **ZABEZPEČIŤ SPRACOVANIE URČENEJ DOKUMENTÁCIE PLÁNOV OCHRANY VŠETKÝMI ZAJAČOVANÝMI ZLOŽKAMI**
- **VYKONÁVAŤ PRAVIDELNÝ MONITORING A NÁSLEDNÉ KONTROLY V SUBJEKTOCH, KTORÉ POTENCIÁLNE OHROZUJÚ ŽIVOT, ZDRAVIE ALEBO MAJETOK OBYVATEĽOV**
- **ZABEZPEČIŤ INFORMOVANOSŤ OBYVATEĽOV O MOŽNOM OHROZENÍ, O SPÔSOBOCH OCHRANY PRED ÚČINKAMI JEDNOTLIVÝCH DRUHOV OHROZENÍ**
- **PREVEROVAŤ PRÍPRAVY ORGÁNOV A ORGANIZÁCIÍ ZODPOVEDNÝCH ZA RIEŠENIE MIMORIADNYCH UDALOSTÍ NA PRIJÍMANIE OPATRENÍ NA OCHRANU OBYVATEĽSTVA**

A REALIZÁCIU ZÁCHRANNÝCH PRÁC VRÁTENE PRAVIDELNÉHO PRECVIČOVANIA PRIPRAVOVANÝCH OPATRENÍ

Vychádzajúc z potrieb výkonu záchranných prác spojených s poskytovaním nevyhnutnej pomoci postihnutému obyvateľstvu v núdzi sa odporúča:

- **ZRIADIŤ ODBORNÉ JEDNOTKY CO PRE POTREBU ÚZEMIA**
- **ZRIADIŤ ODBORNÉ JEDNOTKY CO PRE POTREBU OBCÍ A OBJEKTOV V ZÁVISLOSTI NA DRUHU OHROZENIA**
- **PODĽA PLATNEJ LEGISLATÍVY SPRACOVAŤ PRÍSLUŠNÚ DOKUMENTÁCIU ODBORNÝCH JEDNOTIEK CO**

Vznik mimoriadnych udalostí spôsobených prírodnými silami sa nedá ovplyvniť, ale môžu sa pripraviť podmienky na obmedzenie ich účinkov a na rýchlu a účinnú lokalizáciu a likvidáciu ich následkov. Účinnosť týchto opatrení je možno dosiahnuť, len úzkou spoluprácou štátnej správy, samosprávy a objektov ohrozujúcich svoje okolie pri ich príprave a vykonávaní.